

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

A nemzeti munka.

Makó, jun. 15.

Egy bécsi lap a bankszabadság tiz éves meghosszabbításáról, a szeszadó fel-emeléséről és a gyufa monopóliumról ír.

Még össze sem ült az országgyűlés és a munkapárt már megkezezte a munkát. A szele már ide-érzik Bécsből. Vércsemet kaptak. Most, hogy az önkény, a hatalmi erőszak, a vesztegetés, etetés itatás a függetlenségi pártot letörte, azt hiszik az övék a világ. Most már nem is bankprovizoriumról beszélnek Bécsben, hanem állandó berendezkedésről. Az osztrák-magyar bank is követeli a tiz éves bankszabadságot.

Az országban bizonyára nem azért törték le az ellenzéket, hogy a bécsi követeléseket meghiusítsák. Térdef fejet hajtának, mert hiszen a mostani kormány többség azt gondolja, hogy istennek tetsző dolgot cselekszik, ha a nemzet jussait minden ellenmondás nélkül szállítja Bécsnek. Követelni pedig Bécs tud. És ezidő szerint nem is reménytelenül követel. A kormány tagjaiban az az erős meggyőződés és a szent hit, hogy az ország csak a közös bank fenntartása alatt boldogulhat. Pedig ez Ausztriának eminens érdeke. És ez az érdek követelte azt, hogy tüzzel vassal letörjék az ellenzéket, mely meggátolhatta volna a nemzet gyilkolást.

Node még sem fenéki teftől a mostani helyzet. Mindenki elhiszi, hogy a kormány szívesen meghosszabbítja tiz évre a bankszabadságot, de ez egyúttal lehőhérolása volna az 1917-ben felállítandó önálló vámterületnek. Ilyen behódolást pedig az ország nem tűrhet. Bármilyen történjék is, ezt a merényletet meg kell akadályozni. Az ország létérdekével büntetlenül packázni állandóan nem lehet.

A munkapárti többség, illetőleg a kormány azonban másban is törli a fejét. Ott vannak a nyakán az annexió költségei és a nagy csatahajók költségei. Ezeknek fedezésére pénz kell. Sok pénz. Körülbelül hatszáz millió korona. Az ország pénzügyi viszonyai egyébként is csehül állanak, azokat is rendezni kell. Ujabb egyenes adó terheket a kiuzsorázott, kiszípolozott ország nyakára rakni lázadás felidézése nélkül nem lehet, tehát kigondolnak más módokat. Tervbe vették a szeszadó felemelését, és itt kísért a gyufamonopólium.

Hogy a tervbe vett pénzforsások létesítése az ország népére, különösen a szegényebb osztályra nézve mit jelent, azt ki sem lehet számítani, de hogy ez által az állam pénztár megtelik, az bizonyos.

Ime ezek a közel jövőnek tervbe vett munkaprogramjai. Bécs nagyon jól tudta mit csinál akkor, amikor ötven milliót reszkírozott arra, hogy szerezhessen vele hatszázat s azonkívül megszerezze a reményt arra, hogy megkapja rövidesen minden szükségletet: költségvetést, katonát, sőt létszám felemelést.

És ezt nevezi a mungópárt, a Khuen—Tisza vezérlete alatt álló összeharácsolt többség, n e m z e t i m u n k á n a k. Ehhez is guszpus, jobban mondva pofa kell. Node lesz még a kutyára dér.

— **Kikövezési indítvány.** Kocsis Sándor városi képviselő indítványt adott ma be a városhoz, melyben azt kéri, hogy a képviselőtestület a Tököli-utca kikövezését rendelje el. Ez az utca az Aradi utcától a Királyhegyesi utig terjed s azt mondja indítványozó, hogy ez az utca összekötő útja két nagy városrésznek és rendkívül forgalmas. Ezért szükséges a kikövezése. Az indítványt a jövő közgyűlés tárgyalja.

Politika.

A kormány Vakmerősége A pártok választóinak és kerületeinek aránya.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Budapest, jun. 15.

Szinte elképzelhetetlen az a vakmerőség, amelylyel Khuenék elterelni igyekeznek a közvélemény figyelmét, azokról a hihetetlen visszaélésekről, melyek segítségével a többséget kierőszakolták. Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár, aki maga eszelte ki azokat a különböző trükköket, amelyek által a hivatalos apparátus a kormány utasítására meghamisította a nemzet közvéleményének megnyilatkozását, most ugyanennek az apparátusnak a felhasználásával azt akarja bizonyítani, hogy tulajdonképpen az ellenzék volt az, amely terrorizált, állhatatos tisztviselőket áthelyezett, másokat megfélemlített, s amely a leghihetlenebb módon vesztegetett. A rendelkezésre álló félhivatalosak csak úgy ontják az elferdített, tudatosan meghamisított „tényálladékokat”, amelyek mind arról regélnek, hogy milyen törvénytelen eszközökkel dolgozott az ellenzék a munkapárt abszolút tiszta eljárásával (?) szemben.

Igy ma a gyergyószentmiklósi választásról azt iratja, hogy Sümegi Vilmos csak a pártját ritkító terrorizmusnak köszönhetette megválasztását, s ezt azzal erősíti, hogy a választóknak alig a fele szavazott le, mert a munkapártiakat nem engedték az urnához. Ezzel a vakmerő hazugsággal szemben tény az, hogy a kerületben élő 1500 választó közül leszavazott Sümegi Vilmosra 927. Herveyre 370, visszautasítottak 21 függetlenségi és 3 munkapárti szavazót, vagyis összesen 1321 választó szavazott le, ami azt jelenti, hogy a választók kilencven százalékát jelent meg az urnánál, nem pedig, mint a hazug munkapárti jelentés mondja, alig 50%. Ezenkívül a záróra kintüzésekor a Sümegi-párton még száznál több szavazó várakozott, akik azért nem szavaztak, mert a küldöttségi elnök szétzavartatta őket. Eppen ilyen hazugság a munkapárti jelentésnek az a része is, amely a gyújtogatásokról beszél. Három tüzeset volt ugyan a kerületben, ezek közül azonban kettő ellenzéki választot sujtott, s csak egy munkapártinak égett le — csodálatosan jól bebiztosított — fabódéja. A választás előtti éjjelen épen Remetén, a hol a kormány közleménye szerint a legnagyobb volt az erőszakoskodás, folgyuj-

tották a Sümegi-párt egyik vezér férfiának, Melih Andor földbirto-kosnak a házát, valószínűleg fanatizált függetlenségi szavazók. Hasonlóképpen áll a dolog a felekezeti izgatással is, mert éppen a munkapárt részéről fenyegették a zsidókat. Sándor Gyula főszolgabíró, akire a legjobban haragszik a kormány közleménye, rokona a főispánnak, aki, miután nem tudta arra bírni, hogy a munkapárthoz csatlakozzék, két nappal a választás előtt áthelyezte.

A körmendi és szombathelyi forrásból napok óta árasztják el a munkapárti újságokat tendenciózus, hamis és hazug hírekkel a körmendi választást illetőleg. Legujabban azt állítják, hogy a 808 szótöbbséggel megválasztott képviselő, Beck Lajos, a választás előtt megígérte Nagysároslak községnek, hogy oda fog hatni, hogy a Curian levő perük kedvezően intéztessék el. Ezzel szemben a „Politikai Híradó” illetékes helyről azt a felvilágosítást nyerte, hogy Beck Lajos az említett községben a leghatározottabban kijelentette, hogy a per miként való elintézésére a királyi Kurianál senki befolyást nem gyakorolhat és ez irányban ő sem tehet senkinek ígéretet a községben. Talán ezen kijelentése miatt történt, hogy Nagysároslakról 49 ember szavazott Kozma Andorra, a munkapárti jelöltre, míg Beck Lajos e községből csak négy szavazatot kapott. A lapokban közölt sürgöny vagy egyáltalán koholmány vagy ellenpárti kortesfogás.

Ime kiragadtunk kettőt a munkapárti hazudozásokból de ugyanígy végig tudnók cáfolni valamennyi félhivatalos jelentést. Igazán csodálatos, hogy a függetlenségi párt ezekben a kerületekben, a melyekben 500—800 szavazattöbbséggel győzött, terrorizált, fanatizált, vesztegetett, ellenben a kormány abban a körülbelül száz kerületben, ahol az ellenzéki jelölt 5 10. 15. 20 szavazattal maradt kisebbségben egyáltalán nem használta fel törvénytelenül a rendelkezésre álló hatalmat a közigazgatást, csakugy, mint a csendőrséget és katonaságot. Egyenesen felháborító a Khuen-Jeszenszky társaságnak példátlan cinizmusa, amelylyel ezt a kérdést kezelni igyekeznek. Már az eddigi felületes számításokból is kitűnik, hogy a függetlenségi és 48-as Justh-párt az összes szavazatoknak mintegy negyven százalékát kapta s mégis csak egytizedrészét tudta megszerezni a mandátumoknak. Ha hozzávesszük még, hogy a Kossuth-párt, a párton kívüliek és a többi ellenzékiek is legalább husz százalékát kapták a szavazatoknak, a munkapárttól kiderül, hogy ugyancsak negyven százalékával a választóknak hat-szor annyi mandátumot tudott szerezni, mint a Justh párt. Az

összes kerületeket véve figyelembe pedig azt látjuk, hogy az ellenzéki jelöltre a választók hatvan százaléka szavazott s mégis a munkapárt a maga öszszesítéséről és presszióval összerterelt negyven százalékaival megszerezte magának a mandátumok többségét. Ezek az adatok mutatják legvilágosabban, hogy egy részt milyen törvényes a kormány többsége, másrészt mennyire megérett már ez a választási törvény a teljes reformálásra.

Makó városáról.

Egy indítvány.

Makó, június 15.

Kocsis Sándor városi képviselő két indítványt adott ma be a városi iktató hivatalba. Mindkettőt a képviselőtestülethez címezve attól kéri indítványai elfogadását.

Az egyikkel itt foglalkozunk, a másikkal lapunk más helyén.

Az egyikben azt indítványozza Kocsis, hogy alakuljon át Makó rendezett tanácsú város törvényhatósági várossá s ennek az előkészítésére bizottságot küldjön ki a városi képviselőt.

Indokolja is az indítványt s éppen az indokai azok, a melyek miatt az indítvánnyal bővebben foglalkozunk. Mert az indokaiban nagyon sok igazság van.

Elmondja az indítvány, hogy bármit és bármilyen jól dönt is el a városi képviselőtestület, a vármegye úgy bírálja felül, hogy teljesen idegen s a viszonyokkal egyáltalán nem ismerős egyének szaván dől el a városi határozat sorsa. Olyanok szólnak hozzá az egyes határozatokhoz, akiknek fogalmuk se lehet arról, hogy a mi városunkban mi a helyes s mi a helytelen, mi a szükséges s mi a felesleges.

A rendőrségi létszám emelése tárgyában legutóbb hozott vármegyei közgyűlési határozat is élénken igazolja ezt, a mikor a teljesen fölösleges s szükségtelen létszámemelésnek a megszavazásával tetemes és felette terhes költségekbe hajszolják bele városunkat a nélkül, hogy a való állapot szerint csakugyan szükség volna erre a költségzaporításra.

Általában mint valami kiskorú fölött, úgy gyámkodik a város felett a vármegye s ez a gyámkodás nemcsak tetemes huzavonát okoz, időt pazarol és fölösleges kiadásokat emészt fel, hanem a városi közigazgatást is megbénítja s nagyon sokszor helytelen irányba tereli.

Elmondja még az indítvány, hogy ha törvényhatóság lenne a város, hamarabb hozzájutna a törvénysekhez és a katonasághoz is.

Ezeket mondja az indítványozó és sok részben fején találja a szegyet.

Szerintünk is sokkal jobb lenne, ha törvényhatóság lennénk s úgy tartjuk, hogy a tisztviselők fizetésének folyamatban levő kötelező rendezésével most már mi se fog utjában állani annak, hogy a Kocsis Sándor indítványa valóra is váljon.

Kocsis indítványa különben nem első ebben az irányban. Pár évvel ezelőtt már ugyanilyet nyújtottak volt be a közgyűléshez. A képví-

selőtestület akkor ki is küldött egy bizottságot, hogy az átalakításra nézve javaslatot dolgozzon ki és terjesszen a képviselő elé. A bizottság szinte egy éven át dolgozott is, azonban közbejötték a darabontidők s a zavaros politikai állapotok leszorították napirendről ezt a kérdést. Azóta nem került újra felszínre. Most Kocsis Sándor indítványa újra előhozza.

Tapasztalatból mondjuk azonban, hogy bizottsági tárgyalásokon kezdve, ezt a kérdést nem lehet nyélbe ütni. Minden valamire való városban úgy szokott lenni, hogy minden ilyen nagyfontosságú kérdésben a tisztikar valamelyik szakembere terjeszt elő javaslatot vagy önként vagy megbízás folytán. Itt idáig azt hiába vártuk s talán nem is vállalkozna rá egyik tisztviselőnk sem. Azonban meg lehetne biznialaképviselőnek valamelyik más olyan képviselői tagot, a kiről felteszi, hogy alapos és helyes munkát képes előterjeszteni. Egy ember munkálata kerülhetne aztán a bizottság elé, a mely esetleges észrevételeit megtenné.

Bizottságokban, a hol az egyes tagok nem részletesen és szakszerűen foglalkoznak a kérdéssel, az egész tárgyalás csupa ötletszerű. Ilyen kérdésben egy magában dolgozó ember végezhet rendszeres, egyöntetű s alapos munkát.

Vessző.

Hirek.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A hétfői közgyűlés jegyzőkönyvet ma délelőtt a polgármester elnöklete alatt tartott hitelesítő közgyűlésen hitelesítették.

— **A gör. kath. egyháztanács** legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy a naptáregyesítés ügyében a római hitsekhez folyamodványt fog beadni. A folyamodványnak latin és magyar nyelven való megszövegezésére, Borlán Jánost kérték el. Ertesztésünk szerint a folyamodvány elkészült és annak aláírása végett vasárnap délután 2 órakor népgyűlés lesz a gör. kath. kántortanítói iskolában.

— **Vig Szinpad.** Ilyen címen szervezett egy kabaret társulatot Krémer Jenő színművész, akit a Makó éra idejéből a város közönsége előnyösen ismer. Ez a társulat Szegeden játszik állandóan, de most két napra, még pedig péntekre és szombatra átrándul Makóra s az elsőrangú erőkből álló társulat művészi számokkal fogja gyönyörködtetni a közönséget a Hollóssy Kornélia színházban. A társulatnak legnagyobb erőssége *Mary Deba*, mesés szépségű táncosnő, aki Budapesten is nagy feltűnést keltett. A társulatnál szerepelnek *Révész Ilonka* primadonna, *Hevessy Gusztika*, színésznő, *Krémer Jenő*, komikus, *Darvas Ernő* stb. A műsor válogatott, élvezetes, színvonalon álló. A közönség bizonyára méltó pártolásban részesíti ezt a művészi eseményt.

— **Hamisan mert.** Simon Rozália kenyeret árul. Ponyecz Ferencz mészáros kapujában van az üzlete. A rendőrség régen gyanakszik rá, hogy a mérésnél megszalajítja a mérleget és a vásárolt mennyiséget nem adja ki. A rendőrségi jelentés szerint tegnap egy rendőr *leszállásból* megfigyelte

az asszonyt és megcsipte, amikor szegeket tett a mérleg alá s így egy kilogrammnál körülbelül négy dekagrammal kevesebb kenyeret adott a vásárlónak. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Az intelligencia választott.** A munkapárti lapok ilyen hangzatos címekek kürtölik világgá, hogy a most lezajlott képviselőválasztások az intelligencia győzelmét jelentik, mert a tekintélyesebb városok közönsége mindenütt munkapárti képviselőt választott. Hogy a munkapárti lapoknak ezek a közleményeire mennyire nem fedik a valóságot, szolgáljon például az alábbi statisztika, amely azon városok neveit sorolja fel, ahol nem munkapárti képviselőt választottak. Ezek a városok a következők: Budapest (I. III. és IV. kerület.) Szeged, Győr, Veszprém, Debrecen (két kerület), Kecskemét, Szilágyosmlyó, Nagykároly, Nyíregyháza, Brassó, Szekesfehérvár, Kolozsvár, Szatmár, Nagykőrös, Beregszász, Kézdivásárhely, Fülegháza, Vác, Zalaegerszeg, Czegléd, Zilah, Jászbereny, Marosvásárhely (egy kerület), Szekszárd, Szolnok, Déva, Makó, Székelyudvarhely, Léva, Gyöngyös, Szászrégen, Keszthely, Fogaras, Muraszombat, Nagykanizsa, Csikszerecs, Békéscsaba, Nagyszőlős, Rozsnyó, Trencsén, Csurgó, Körmen, Lubló, Torda, Kőszeg, Karcag, Kismarton, Csongrád, Békés, Gölnicbánya, Nagybánya. Ezek a városok azonban még a pótválasztások során szaporodni fognak.

— **Árverés a vasuton.** Az Arad-Csanádi vasutak makói állomásán f. hó 17-én délután 2 órakor a következő kézbesíthető árúkat árverezik el: 9 zsák üres zsák, 2 hordó pálinka, 1 fakanál, 2 láda szalmakalap, 1 zsák husvétli kenyér.

Csanádmegye és Makó vizsálya

Mit irnak Pesten?

Makó június 15.

A Pesti Hirlap mai száma, úgy látszik helybeli s talán megyei forrásból, a fenti cím alatt makói ügyekkel foglalkozik. Még pedig a digesztor és a vágóhid ügyével. Csodálatosnak tartja, hogy a vármegyével szemben a földmivélsügyi miniszter a városnak adott igazat. Sajnos Magyarországon ez idő szerint a közügyekben nem a jogot tartják helyes alapnak, hanem a tekintélyt. Ez pedig „fucsább eset”, mint az, hogy a város megfölebbezte a vármegye határozatát.

A közlemény különben így szól:

Makó városa ezelőtt pár évvel állati hullák feldolgozását eszközölő ugynevezett digesztort létesített. Jó szándéknál többet nem mutatott fel, mert az intézmény nagyon sokszor nem működhetett s még nagyobb baj volt, hogy a környéken olykor valóságos dögleletessé tette a levegőt. Az alispáni hivatal több ízben fölhívta a várost, hogy digesztor kezelésére s egyáltalában a gypmesteri szolgálatra s a telep üze-

mére nézve alkosson szabályzatot, felhívása azonban hiábavalónak bizonyult, mivel a város nem reagált arra. Végül is a törvényhatóság maga alkotott szabályrendeletet, amely kimerítően fölölte az összes rendezésre váró kérdéseket. Ekkor előállt aztán az a furcsa eset, hogy a város megfölebbezte a határozatot, mint ügybe való illetéktelen beavatkozást. A földmivélsügyi miniszterium két év eltelte után döntött a vitás ügyben. Helyt adott a föllebbezésnek s megsemmisítette, kifejezve azonban azt is, hogy amennyiben a törvényhatóság egyes intézkedések megtételét helyesnek és üdvösnek véli, felügyeleti jogában kifolyólag a város által alkotott szabályzat törvényhatósági tárgyalása alkalmával a maga kataszkörében eszközölheti. A vármegye alispánja 30 napi záros határidőt tűzött ki a városnak a szabályzat megalkotására. Hasonló bajok vannak a város közbiztonságával, amelynek kezelése hygienikus szempontokból alapos kifogás alá esik. Az alispán még a múlt évben elrendelte, hogy az 538009/908 sz. földmivélsügyi miniszteri rendeletben foglaltak alapján a szükséges átalakítások megtéessenek, a város azonban egyre huzódózott azok megtételétől, jöllehet az alispán a vágóhid bezarásával fenyegette meg a várost. Intézkedések megtétele helyett a tanács saját kebeléből bizottságot küldött ki, amely felülbírálta az alispán eljárását, s a maga részéről mindent jónak találván, újra nem tett semmit. Végül is az alispán elrendelte, hogy a szennyvizek elvezetésére vonatkozó rendelete haladéktalanul foganatosíttassék, az átalakítások eszközzése végett pedig az ügy a képviselőtestület elébe terjesztessék, ellenkező esetben a mulasztók ellen a fegyelmi eljárás elrendelésével fog a miniszteri rendeletnek érvényt szerezni.

Harc a szomszédban.

Justh Gyula Vásárhelyen.

Makó, jun. 15.

Hódmezővásárhelyen most lezajlott általános képviselőválasztások alkalmával négy jelölt közdött az országgyűlési képviselői mandátumért: *Endrey Gyula* volt képviselő és *Kun Béla* lapszerkesztő Justh pártiak, *Hezsó Pál* gazdapárti és *Papy József* munkapárti. Abszolút többséget egyik se nyert, a két legtöbb szavazatot kapott Kun Béla és Papy Józset között e hó 18-án, szombaton lesz a pótválasztás. A Hezsó párt már testületileg csatlakozott a Kun Béla pártjához s úgy illenék, mert erkölcsi és elvi kötelessége is volna, hogy a kisebbségben maradt Endrey-párt is Kunt támogassa a pótválasztásnál.

Ugy látszik azonban, hogy ennek a pártnak a vezetőinél gyenge lábön állhat az elvi meggyőződés és az azért való harci készség. A hiuság kerekedett felül bennük, a melyet sérte érezenek az által, hogy *Kun Béla* is fel mert lépni Endrey ellen szintén Justh-párti programmal. Ezek az emberek — úgy látszik — saját külön monopoliumpojknak tartják a Justh-párti programot, no, meg különösen a — képviselőséget.

Nem akarják meglátni, hogy Vásárhely város választó közönsége velök szemben Kun Béla mellé állott, adván annak 1085 szavazatot, míg nekik csupán 839-et. Egyre azon jajgatnak, hogy Kun Béla árulást követett el a párt ellen, a miért ő is fel mert lépni. Arra se gondolnak, hogy míg egyfelől mégis csak a választók többsége dönti el, hogy kit akar inkább képviselőjéül és ezt a vásárhelyi nép már is megmutatta, más részről sehol sincs az megírva, hogy Endrey Gyula legyen a vásárhelyiek örökös képviselője.

Szóval az Endrey-párt most sehogysem akarja a Kun-pártot támogatni, inkább a munkapárti Papynak a szekerét tolja teljes erővel. Helyi szócsovéük napról napra támadja Kun Bélát s hajtja a vizet a kormánypárt malmára. Személyes tekinteteik még az előtt se hajlik meg hogy a nekik is pártvezér Justh Gyula kérte őket, hogy a zászló becsülete éppen azt követeli, hogy a személyeskedések félretételével minden igazi függetlenségi pártiak Kunt kell támogatni a pótválasztáson.

A párt elárulásával vádolják Kun Bélát azért, a mért Justh-párti maradt, de vajjon nem az lenne az igazi elárulása a pártnak, ha tisztán személyes érzékenységből éppen ők, a szintén Justh-pártiak buktatnák meg Kun Bélát?

Ezeknek a helytelen állapotoknak a kiegyenlítése s a Kun-párt mellett való agitálás végett holnapután, Pénteken Justh Gyula Vásárhelyre utazik.

Hisszük, hogy az általánosan tisztelt pártvezér megjelése az Endrey-pártot is jobb utra téríti.

Pör a miniszter elnök miatt.

Ötszáz korona egy tekintetért.

Budapest, jun. 15.

A budapesti járásbíróság nem sokára olyan pörben fog itélkezni, melyre bizonyára még nem volt példa a magyar judikaturában.

A pört az erzsébetvárosi Ehrlich-párt indította egy budapesti nagyvállalkozó ellen.

Mikor a választások előtt az Ehrlich párt meghívta vacsorára Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, a pártban szóba hozták a nagy kiadásokat.

— Borzasztó sok pénzbe kerül ez a választás, — mondotta maga Ehrlich G. Gusztáv, — már nem tudom, hogy mit csináljak. Ennyi alkotmányos költségre a legerősebb kályhám sem emlékszik. Wir werden zu grund gehen!

Kinos csönd követte ezeket a szavakat, senki sem merte megzavarni a vezért töprengésében. Néhány pillanatnyi gondolkodás után Ehrlich arca földerdült és így szólott az alvezérekhez:

— Azt hiszem, ez jó kis ötlet tőlem... Must lesz a vacsoránk azzal a Khuennal. Miért kerüljön egy teríték ára csak két forintba? És főképpen miért fizessen az asztal végén ülő kis kibic ugyanannyit, mint a miniszterelnök mel-

lett ülő nagy kibic? Ha Jom Kipurkor megyünk a templomba, minél feljebb ül valaki, annál többet fizetett az ülésért. Csináljunk mi is így és akkor lesz pénz. Minél közelebb ül valaki a Khuenhoz, annál drágább a szék, minél messzebb, annál olcsóbb! Habe ich nicht Recht?

A jelenlévők elragadtatással bámultak Gusztávra, aki szerényen mosolygott, de azután kiadta az utasítást:

— Ellicitálni a székeket!

A miniszterelnöki vacsora helyeit csakugyan elárverezték és így jutott S. J. is egy székhöz közel egészen Khuen-Héderváryhoz ötszáz koronáért. Hanem a bankett után S. kijelentette, hogy nem fizet.

— De hát miért, — fortyant föl Ehrlich, — miért? Bezzeg ülni jó volt a Khuen mellett és most az árát nem akarja nekem ideadni? Miféle beszéd ez?

— Azért nem fizetek, — jelentette ki őszintén, — mert az egész idő alatt a miniszterelnök egyetlen pillantásra sem méltatott. Még csak felém sem fordította a fejét. Holott, mikor én ötszáz koronát ígértem a helyért, azt reméltem, hogy fog legalább rám mosolyogni. Nekem megér a miniszterelnök mosolya ötszáz koronát. De se mosoly, se tekintet? Nem adok egy fityinget se, Herr von Ehrlich! Maguk megcsaltak engem!

Gusztáv néhány vicinális átkot mormogott és azután megbízta Berger Rezső ügyvédet, pörölje be S. J. t ötszáz korona erejéig.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtó egy volt 48-as honvédtüsér.

(1)

Két menyegző.

A nyitrai püspökség egyik kastélyos uradalma, Mocsonoktól nem messze egy igen jómódu faluban, 1846. évi június havának elején a tanítói, illetve az ottani szóhasználás szerint iskolamesteri lakban ugyancsak szólt a muzsika.

Ugyan mi történik ott?

S... Géza, a nemrég megválasztott fiatal, alig 22 éves iskolamester üli lakodalmát.

Hogy kit vett el élettársul? Megmondjuk.

A nyitrai püspökségnek egy érdemekben megőszült nyugalmazott kasznár leányát: Etelkát.

És hogy egy, különösen a 40-es években a falusi tanítókat még nem igen respektáló maradi korszakban hogyan jutott ahhoz a szerencséhez, hogy egy egész vidéken köztiszteletben álló uri család rokonsági kötelékébe férközhessenek? azt is megmondjuk.

Csak úgy, hogy S... Géza lévén t. i. szinte a nyitrai megyei nagybirtokosok egyike, Uzsovich-féle uradalom gazdatisztjének gyermeke, s így az igazi uri nevelésben részesült. Édes anyja korábban elhalván, idősb bátyja már önálló volt, míg őt atyjának halála akkor sújtotta, midőn a gimnázium 5-ik osztályát elvégezvén, mint vagyontalan árvá fia az iskoláinak további folytatására még gondolni sem mert, hanem mint kitűnő hegedű és zongorajátzó, Mocsonok községben az ottani nagy zeneképzettségű iskolamester mellett segédtanítói alkalmazást nyert.

S... Géza csinos megjelenésű, igen ajánlatos külsejű ifju volt. Már a házi nevelésében elsajátította a művelt osztályhoz illő tárgyalási modort s mindezek felül, mint kitűnő zongorajátzó, az ottani uradalmi tisztelnél kedvesen látott vendégül fogadták.

Csakhamar zongorázó képességét szorgalmával átültette az orgonajátékra, a mi mellé szép tenor hangjával nemcsak az uri osztálynak zongorájával szórakoztató kedves házi vendége, hanem az Istenházában teljesített hivatali működésével személy és rangkülönbség nélkül a község egész közönségének valóságos kedvencévé lett.

Nem csoda tehát, ha Etelkák házában s főleg Etelkának a legkedvesebb vendégévé vált.

Mert Etelka fülig szerelmes lett a Géza gyerekebe, s miután ez az eset 1846. évben esett meg, a fiatal tanító akkoron pedig még csak a 18-ik évében mozgott, joggal nevezhetjük Géza urfi gyerekek és még inkább nevezhetjük Etelkát is gyermeknek, mert őt meg éppen afféle 13 éves kurta szoknyás leánykának tartotta mindenki. De mivel a nóta is azt mondja „A virágnak megtiltani nem lehet, hogy ne nyílják ha eljő a kikelet“ — Etelka szívében is kezdtek nyiladozni — tavaszában — az elrejtett binbocskák s érzett valami édes — felséges — néha kinos szívbeli heves lüktetéseket, a melyekről maga sem tudta honnan és miért is fakadoznak, csak annyit tudott, hogy ha Gézát látta s vele beszélhetett, ezek az érzelmek átsapnak egy édes mámorba, a melyben s a mikor a legboldogobbnak érezte magát.

Sokszor kérdezte ezt önmagától: mi ez? Nem tudott reá megfelelni, csak gyanította.

II.

Géza mindennapos volt a háznál. Ozsonna után rendszeren négy kézre játszottak a zongorán. Azaz játszottak volna, ha Etelka szeméi előtt a kották össze nem futottak volna. Bizony sokszor nagy erejébe került, hogy a négykezes zongora darabokat élvező jelen volt apa és édes anya szigorú tekintete valami olyast ne fedezzen fel, a mi miatt Géza látogatásait kockára tehetné.

(Folyt. köv.)

1090—1910. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A nagylaki kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Faragó Márkus ügyvéd által képviselt Kuzmann Julianna Buza Józsefné végrehajtatónak Kuzmann Pál és Kuzmann András végrehajtást szelvedtetés elleni 50 kor. tőke, ennek 1909. évi augusztus hó 2 napjától számítandó 5 százalékos kamatai 83 kor. eddig s ezuttal 20 kor. 30 fillérben megallapított árverés kérésű költőség iránti felhívási végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a nagylaki kir. járásbíróág területén lévő Csanádpalota község területén fekvő:

1. a csanádpalotai 2436. sz. telek-jegyzőkönyvbe 4119. b. hrsz. alatt bejegyzett ingatlanra (2 hold 800 négyszögöl szántó) 950 K. kiküldési árban,
2. a csanádpalotai 4092. sz. telek-jegyzőkönyvbe 4119. a. hrsz. alatt bejegyzett ingatlanra (2 hold 800 négyszögöl szántó) 959. kor. kiküldési árban az árverést elrendelte, s annak dr. Faragó Márkus ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével leendő foganatosítására határidőül az 1910. évi június hó 25 napjának d. e. 9 óráját Csanádpalota községhezához az alábbi feltételek mellett kitézte:

1. Az árverés alá bocsátott ingatlan a fentebb kitett kiküldési ár két harmadán alól eladatni nem fog.
2. Árverezni kívánók tartoznak a kiküldési ár 10 százalékát vagyis 96 koronát az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 41. §-ában megjelölt árfolyammal számított és a 3333—1881. I. M. E. sz. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában óvadékképesnek nyilaltított értékpapirokban a bírői kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előzetesen bírői letétbe történt helyezését tanúsító adóhivatali elismerényt átszolgáltató.
A kir. kincstár bánatpénzt letenni nem köteles.

3. Az az árverelő a ki a kiküldési áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, bánatpénzét az általa ígért vételár 10 százalékáig nyomban kiegészíteni tartozik, mert különben ígérete figyelmen kívül marad és az azonnal folytatandó árverésben részt nem vehet.

4. A vételár a 3333—1881. I. M. E. sz. igazságügyministeri rendeletben előírt módon két egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a második ugyanattól a naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt a nagylaki kir. adóhivatalnál mint bírői letétpénztárnál fizetendő.

5. A bánatpénz az utolsó vételár részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Nagylakon, a kir. járásbíróság mint tkvi. hatóságnál 1910. április hó 18 napján.

Dudás Bela. s. k.

kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Kalló s. k.

kir. telekkönyvvető.

Eladom

Kigyó-utca 2785. szám alatti
háza mat.
Értekezketni a tulajdonossal
a fenti szám alatt.

ELADÓ

Egy 8 méter hosszú, jókarban levő, erős kötésű

hombar

és egy igen jókarban levő

kotárka.

Értekezhetni a helyszínen

Ratkai János

tulajdonossal. Sirkert-utca
F. Kiss Balászné féle háznál.

Értesítés!

Makó város és vidéke tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy butorraktáromat felszaltam, mivel *minden felől oly nagy megrendeléseim vannak asztalos épület munkákban*, hogy az üzitem ez ágával nincs időm foglalkozni oleso jó szolid munkámra felhívom a tisztelt közönség nagybecsű figyelmét és kérem továbbra is szíves pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel:
Leňkei Károly.

Eladó ház.

A r a c s y Dániel háza azonnal

ELADÓ

megvétel esetén azonnal át is vehető. (Kürt-utca 4. új szám alatt.)

Eladó föld.

Csanádpalotán 40 katasztrális hold föld örök áron

eladó

vagy haszonbérbe

kiadó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Lapkihordók**felvétetnek a**

Makói Független

Ujság

kiadóhivatalában.

Bizalommal

vásárolhat különféle *vasárukat* u. m. *gazdasági szerszámokat, Zsákokat, festék és fűszerárukat* az elismert szolid cégénél

Kolossy Károly

Üstököshöz címzett vas- és fűszer kereskedésében Megyeház utca.

Lakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műhelyemet tetemesen megnagyobbítva, *Deák Ferenc-utca 34. szám alá Morgenstein Adolf ur házába helyestem át.*

Készítek minden nagyságu tizedes és százados *mérlegeket*, a legdíszesebb kivitelű rácszatot, *sirkerítést, takaréktűshelyeket, épület vasalásokat.*

Eltogadok minden e szakmába vágó javításokat. Különösen felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét a saját készítményű mérlegeimre, melyek minden tekintetben jóval fölülmúlnak minden más készítményt s melyeket raktáron készen tartok. Raktáron tartok továbbá a legjobb gyártmányu új kerékpárokat, melyeket kedvező fizetési feltételek mellett árusítok.

Tisztelettel:

Kasztner Ferenc

épület lakatos és mérleg-készítő.

Ha ÖSZÜL a haja

oo a Lukács-féle oo

Hajregenerátort használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezet, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható egyedül**Lukács Ferenc**

Megváltó gyógyszerárú Aradi-u.

Földesház eladás.

Csókáson, Dávid István és Joó Klári szomszédságában igen jó minőségű

2 fertály földem

a rajta levő tanya épülettel együtt **szabadkézből ELADÓ.**

Eladó továbbá a KOSSUTH-utcában levő 30 szám alatti

HÁZAM

tehermentesen, szabadkézből. Tudkozódni lehet ugyanott a tulajdonossal

Kiss Péterné,

Buza Erzsébbattel.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

naponként 3-5000 példányban jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek a kiadóhivatalban: hajnal-útca 13.

Telefon szám 63.